

ANALIZA POSLOVNE IMOVINE

STRUKTURA OPERATIVNE IMOVINE

Redni broj	POZICIJA	Iznosi u 000 dinara po godinama		Struktura po godinama (%)	
		Tekuća	Prethodna	Tekuća	Prethodna
1	NEMATERIJALNA ULAGANJA	232.584	292.809		
2	OSNOVNA SREDSTVA	2.935.477	3.259.558		
I	FIKSNA IMOVINA (1+2)	3.168.061	3.552.367	29,37	32,84
II	OBRTNA IMOVINA	7.617.169	7.265.725	70,63	67,16
III	OPERATIVNA IMOVINA (I+II)	10.785.230	10.818.092	100,00	100,00

Napomena: Pozicija Osnovna sredstva obuhvata nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva.

Odgovor: Operativnu imovinu čine: fiksna imovina (nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva) i obrtna imovina, u koju se uključuju i aktivna vremenska razgraničenja. Tipično preduzeće ima veće učešće obrtne imovine od fiksne imovine u ukupnoj operativnoj imovini. Naime, u strukturi operativne imovine posmatranog preduzeća dominira učešće obrtne imovine, i to 70,63% u tekućoj godini i 67,16% u prethodnoj godini. S druge strane, udeo fiksne imovine u strukturi operativne imovine iznosi 29,37% u tekućoj godini, odnosno 32,84% u prethodnoj godini. Dinamički posmatrano, struktura operativne imovine pomera se u korist obrtne imovine zbog smanjenja fiksne imovine, usled otpisa po osnovu amortizacije, sve dok ne dođe do zamene dotrajalih osnovnih sredstava.

U momentu zamene dotrajalih osnovnih sredstava, struktura operativne imovine će se pomeriti u korist fiksne imovine. Postoje i preduzeća kod kojih je dominantna fiksna imovina u strukturi operativne kao što su na primer, hidroelektrane i saobraćajna preduzeća. Ali i kod tipičnih preduzeća, u kriznim situacijama fiksna imovina dominira u strukturi operativne imovine, jer se smanjuje obim poslovne aktivnosti (proizvodnje i prodaje), pa se smanjuje i obrtna imovina. Međutim, posmatrano preduzeće nema dominantnu fiksnu imovinu u strukturi operativne imovine.

STRUKTURA POSLOVNE IMOVINE

Redni broj	POZICIJA	Iznosi u 000 dinara po godinama		Struktura po godinama (%)	
		Tekuća	Prethodna	Tekuća	Prethodna
I	NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL				
2.1.	INVESTICIONE NEKRETNINE				
2.2.	DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	644.427	319.080		
II	INVESTIRANI KAPITAL (2.1+2.2)	644.427	319.080	5,63	2,87
III	DUGOROČNA POTRAŽIVANJA				
IV	OPERATIVNA IMOVINA	10.785.230	10.818.092	94,36	97,13
V	ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA				
VI	POSLOVNA IMOVINA (I+II+III+IV+V+VI)	11.429.657	11.137.172	100,00	100,00

Napomena: Pozicija operativne imovine ne obuhvata investicione nekretnine. Investicione nekretnine se uključuju u investirani kapital.

Odgovor: Pri analizi strukture poslovne imovine, poslovna aktiva se razdvaja na neuplaćeni upisani kapital, investirani kapital (odnosi se na investicione nekretnine i dugoročne finansijske plasmane), dugoročna potraživanja, operativnu imovinu (odnosi se na fiksnu imovinu i obrtnu imovinu) i odložena poreska sredstva.

Neuplaćeni upisani kapital čini kapital koji je upisan, a još uvek nije uplaćen i u stvari predstavlja potraživanje od lica koja su upisala, a nisu uplatila kapital. Ako preduzeće ima neuplaćeni upisani kapital njegovom naplatom će se povećati operativna imovina, što to nije slučaj u našem primeru u tekućoj godini.

Investirani kapital je u stvari nekretnina koja se dugoročno izdaje u zakup ili plasirani kapital u vidu: dugoročnog kredita, kupljenih akcija drugih preduzeća, banaka, udela u kapitalu preduzeća sa ograničenom odgovornošću i otkupljene sopstvene akcije. Koliko će preduzeće investirati kapitala trebalo bi da zavisi od njegovih finansijskih mogućnosti, tačnije u zavisnosti od stanja dugoročne finansijske ravnoteže. Mada, ponekad preduzeće investira kapital i prinudno u slučaju kada preduzeće svoje učinke ne može da proda osim na dugoročni robni kredit, a u našim uslovima se dešava da banka zahteva od preduzeća da kupi veliki broj njenih akcija da bi mu zauzvrat dala zajam.

U posmatranom preduzeću, dominantnu ulogu u strukturi poslovne imovine ima operativna imovine i njeno učešće iznosi 94,36% u tekućoj godini i 97,13% u prethodnoj godini. Dinamički posmatrano, udeo operativne imovine u strukturi poslovne imovine se smanjio u tekućoj u odnosu na prethodnu godinu za 2,77%. Takođe, u strukturi poslovne imovine učestvuje i investirani kapital odnosno dugoročni finansijski plasmani i to: 5,63% u tekućoj godini, odnosno 2,87% u prethodnoj godini.